



College van Burgemeester en wethouders gemeente Tynaarlo

Vergadering d.d.	18 september 2018	Zaaknummer:	522157
Agendapunt:			
Portefeuillehouder	: J.H. Lammers	<input checked="" type="checkbox"/> Openbaar	<input type="checkbox"/> Besloten
Team	: Team Gemeentewerken		
Adviseur	: J.B. Soppe	Toestelnummer [Nr.]	958

Collegevoorstel besproken in PHO van:	J.H. Lammers	D.d.	10 september 2018
---------------------------------------	--------------	------	-------------------

Paraaf	Bur-ge-meester	Wethouder Kraaijenbrink	Wethouder Gopal	Wethouder Vemer	Wethouder Lammers	Wethouder de Graaf	Secretaris	Manager akkoord (kwaliteitscheck)
Conform								J.H. Kuiper
Bespreken								Paraaf:

Onderwerp

Tarieven restafval afvalstoffenheffing 2019

Samenvatting

Op basis van de vijf voorgestelde scenario's te kiezen voor het scenario laag – hoog om als basis te gebruiken voor het vaststellen van de tarieven inzameling huishoudelijk afval. Voorgesteld wordt om de tarieven als volgt vast te stellen:

- Kg tarief huishoudelijk afval € 0,18;
- Aanbied tarief huishoudelijk afval € 3,00;
- Vastrecht op € 110,00.

Daarnaast wordt voorgesteld om uit de voorziening afval een korting op het vastrecht van € 32,00 te geven in 2019. En het variabele deel van de aanslag 2019 te innen in 2020.

Voorstel

1. de raad voor te stellen om in te stemmen met:
 - a. het scenario voor de tarifiering van Laag-kg tarief en Hoog aanbiedtarief;
 - b. kg tarief huishoudelijk restafval vast te stellen op € 0,18;
 - c. aanbiedtarief huishoudelijk restafval container vast te stellen op € 3,00;
 - d. vastrecht inzameling afval en reiniging vast te stellen op € 110,00;
 - e. een korting op het vastrecht van € 32,00 voor 2019 ten laste van de voorziening afval en reiniging;
 - f. het variabele deel van de aanslag oplegging te innen in het opvolgende belastingjaar.

Besluit:

--

TOELICHTING B&W-ADVIES

1. Onderwerp

Tarieven restafval afvalstoffenheffing 2019

2. Voorstel

1. de raad voor te stellen om in te stemmen met:
 - a. het scenario voor de tarifiering van Laag-kg tarief en Hoog aanbiedtarief;
 - b. kg tarief huishoudelijk restafval vast te stellen op € 0,18;
 - c. aanbiedtarief huishoudelijk restafval container vast te stellen op € 3,00;
 - d. vastrecht inzameling afval en reiniging vast te stellen op € 110,00;
 - e. een korting op het vastrecht van € 32,00 voor 2019 ten laste van de voorziening afval en reiniging;
 - f. het variabele deel van de aanslag oplegging te innen in het opvolgende belastingjaar.

3. Inleiding en perspectief

Kadernotitie Huishoudelijk Afval 2017 – 2020 vastgesteld

Op 26 september 2017 heeft de gemeenteraad de kadernotitie Huishoudelijk Afval 2017 – 2020 vastgesteld. Met het vaststellen van de notitie heeft de gemeenteraad de te behalen doelstellingen bepaald en een duidelijk kader geschetst voor het afvalbeleid van de komende jaren.

Een belangrijk doel van de kadernotitie is voor de gemeente Tynaarlo een aanpak op te stellen om in 2020 het afvalscheidingspercentage te verhogen naar 75% en hierdoor de hoeveelheid huishoudelijk restafval te verminderen naar gemiddeld 100 kg per inwoner per jaar. Dit worden de VANG (Van Afval Naar Grondstof) doelstellingen genoemd. Op dit moment is het scheidingspercentage in onze gemeente 64% en de hoeveelheid huishoudelijk restafval 140 kg per inwoner per jaar.

Met het vaststellen van de kadernotitie heeft de gemeenteraad besloten:

1. een derde container voor Plastic, Metalen en Drankenkartons (PMD) te verstrekken in plaats van plastic zakken;
2. het tarief voor Groente, Fruit en Tuin afval (GFT) te verlagen van € 0,09 naar € 0,00 per kilo;
3. een kg/frequentie-tarifiering in te voeren voor het restafval, conform scenario 3 van de kadernotitie;
4. papier door kerken, scholen en verenigingen in te laten zamelen;
5. in plaats van vier nog één aanslag afvalstoffenheffing per jaar op te leggen.

Deze besluiten hebben invloed op de hoogte van de afvalstoffenheffing. Over het bepalen van de variabele tarieven voor restafval is op 3 juli jl. een informatieavond voor de gemeenteraad gehouden. Tijdens deze bijeenkomst zijn vijf scenario's geschetst over de mogelijke opbouw van de tarieven en is aan de gemeenteraad gevraagd een richting te geven voor het bepalen van de tarieven. De uitkomst van de bijeenkomst was dat de raad aan het college heeft gevraagd met een voorstel te komen.

Tarieven voor restafval

De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de kadernota al besloten dat het aanbieden van plastic, metalen en drankenkartons (PMD) en het aanbieden van groente-, fruit- en tuinafval niet betaald hoeft te worden. Niet voor het aanbieden van de container en ook niet voor de kilo's grondstoffen (afval) die worden aangeboden.

Dit betekent dat de kosten voor het inzamelen van huishoudelijk afval via het vastrecht en via tarieven voor het aanbieden van containers met huishoudelijk restafval en met een kiloprijs voor huishoudelijk restafval moeten worden gedekt. Voor het bepalen van de tarieven voor het aanbieden van huishoudelijk restafval zijn vijf scenario's gepresenteerd aan de gemeenteraad. Twee van de scenario's voldoen aan de VANG criteria, waarmee we toegroeien naar 75% afvalscheiding en maximaal 100 kilo huishoudelijk restafval per inwoner per jaar.

Op deze twee scenario's wordt kort ingegaan en via een tabel worden de voor- en nadelen van deze twee overgebleven scenario's in beeld gebracht.

Scenario's

Twee van de vijf scenario's voldoen aan de VANG doelstellingen, van 75% afvalscheiding en 100 kilo huishoudelijk restafval per inwoner per jaar. Dit zijn:

1. Een laag kg-tarief en een hoog aanbiedtarief per container;
2. Een hoog kg-tarief en een hoog aanbiedtarief per container.

Ad 1 Laag kg-tarief en een hoog aanbiedtarief

In dit scenario wordt er voor gekozen om het kg-tarief laag te houden en het aanbieden van de afvalcontainer te maximaliseren.

Hierbij wordt dus met name gestuurd op het minder aanbieden van de restafvalcontainer, waarbij het kg tarief minder invloed heeft. Doelstelling hiervan is dat de aanbieder minder vaak de container aan de weg zet en daardoor meer zijn huishoudelijk restafval gaat scheiden.

De verwachting is dat de aangeboden kilo's restafval rond de 89 kg per inwoner uit komt. Hiermee wordt de doelstelling van maximaal 100 kg per inwoner per jaar ruimschoots gehaald.

De keuze voor dit scenario betekent wel dat niet alle kosten van het inzamelen van het GFT en PMD afval (dit zijn in principe grondstoffen en wordt niet langer als afval aangemerkt) via het variabele deel van de afvalstoffenheffing gedekt kunnen worden. Het vastrecht wordt hoger en stijgt van € 88 naar € 110 per jaar.

Ad 2 Scenario hoog kg-tarief en een hoog aanbiedtarief

De keuze voor zowel een hoog kg-tarief en een hoog aanbiedtarief leidt tot de hoogst mogelijke verwachte scheidingsgedrag per inwoner. Dit omdat de financiële prikkel het grootst is om zo weinig mogelijk huishoudelijk restafval aan te bieden. Het kilotarief wordt in dit scenario 35 cent per kilo.

De verwachting is dat de aangeboden kilo's restafval uitkomt op 73 kilo per inwoner per jaar uit komt.

De keuze voor dit scenario leidt naar een daling van het vastrecht van € 88 naar € 85 per jaar.

Een nadeel van dit scenario is dat het risico op vervuiling van het PMD en GFT afval toeneemt. Met andere woorden het afval wordt in de verkeerde bak gegooid. Dit zien we met name bij gemeenten met een hoog aanbiedtarief of een inzameling van huishoudelijk restafval van eens in de vier weken.

Tabel 1: Afweging Scenario's

	Laag kg-tarief/hoog aanbiedtarief	Hoog kg-tarief/hoog aanbiedtarief
VANG doelstellingen	+/-	++
Scheidingsgedrag	+/-	++
Vast recht	--	++
Eigen invloed	++	++
Solidariteit	++	+/-
Luiers/incontinentiemateriaal en stoma-afval	++	--
Beperkte vervuiling van andere fracties (GFT en PMD)	++	--

Aan de hand van deze afweging wordt voorgesteld te kiezen voor het 'laag-hoog' scenario. Dit met name omdat een te sterke stijging van het kilotarief het risico op vervuiling van de andere fracties (GFT en PMD) groter maakt. De verwachting is verder dat het psychologische effect van een kilotarief boven de 25 cent per kilo maakt dat de gebruiker de restafval stroom bij de overige stromen mee gaat geven.

Met de inkomsten uit dit variabele deel van de heffing kunnen niet alle kosten van de inzameling van het totale huishoudelijk afval worden gedekt. Het deel dat overblijft wordt gedekt vanuit het vastrecht.

Tarieven

Het voorstel is om de tarieven inzameling huishoudelijk restafval als volgt vast te stellen:

- Kilo tarief 18 cent/kg
- Aanbiedtarief 3 euro per keer
- Vast recht 110 euro per jaar

Naast de tarieven binnen de afvalstoffenheffing worden in de tarieventabel bij de verordening tarieven opgenomen voor: het aanbieden afval op milieustraat, de milieupas, grofvuil en de vervanging van de mini-container.

Op basis van het bovenstaande voorstel voor de tarieven inzameling restafval worden de volgende tarieven voor de ondergrondse en bovengrondse 1000 liter rolcontainers afgeleid:

Ondergrondse containers

- Kleine inworp 54 cent/per keer
- Grote inworp 1,08 euro/per keer
- Vast recht 110 euro per jaar

En voor de rolcontainers de volgende tarieven

- Kilo tarief 18 cent/kg
- Vast recht 110 euro per jaar

Voor deze containers wordt geen aanbiedtarief in rekening gebracht, dit vanwege het feit dat de aanbieders in deze containers niet kunnen differentiëren in hun aanbiedgedrag. De restafval en de GFT fractie kunnen niet gescheiden worden aangeboden.

Voorziening Reiniging

Binnen het Taakveld Afval is een "Voorziening Reiniging" beschikbaar. De stand van de voorziening bedraagt op 31-12-2017 € 1.411.310. Ten opzichte van de lasten van het taakveld afval, € 2.385.824 (excl. toegerekende overhead), is deze voorziening hoog te noemen.

De voorziening is gevormd uit ontvangen reinigingsrechten en mag op grond van het BBV alleen worden ingezet ter dekking van kosten voor reiniging/afval. Daarom wordt voorgesteld de komende vier jaar de voorziening geleidelijk 'terug te geven' aan de inwoner door het vastrecht niet in 2019 te laten stijgen naar € 110, maar de stijging deels te dekken uit een onttrekking aan de voorziening. Hierdoor wordt de stijging van het vastrecht van € 88 naar € 110 geleidelijk ingevoerd.

Omdat niet precies duidelijk is wat de resultaten zullen zijn van het nieuwe beleid en hoe deze zich in de toekomst zullen ontwikkelen. Het is dan goed mogelijk om het vastrecht stapsgewijs op te hogen naar de voorgestelde 110 euro per jaar.

Ook wordt in 2020 een evaluatie van de ontwikkelingen van het gekozen scenario uitgevoerd om daar waar nodig het scenario bij te stellen.

Aanslag oplegging

Op 26 september 2017 heeft de gemeenteraad ook vastgesteld om de belastingaanslag één keer per jaar op te leggen. Deze aanslag wordt gelijktijdig opgelegd met de WOZ en de riol heffing. Het vastrecht kan in 2019 meegenomen worden met deze aanslag, maar omdat nog niet bekend is hoeveel huishoudelijk restafval is aangeboden, wordt voorgesteld om het variabele deel van de aanslag op te leggen in 2020. Met andere woorden de verrekening van het variabele deel vindt achteraf plaats in 2020.

Dit betekent voor de inwoner dat in 2019 alleen het vastrecht wordt betaald. In 2020 wordt het vastrecht voor 2020 plus het variabele deel 2019 aangeslagen.

4. Argumenten

1 Met het invoeren van deze tarieven wordt meer afval gescheiden en komt de hoeveelheid restafval onder de 100 kilo per persoon uit

De twee voorgestelde scenario's voldoen aan de VANG criteria, waarmee we toegroeien naar 75% afvalscheiding en maximaal 100 kilo huishoudelijk restafval per inwoner per jaar.

2 Met de keuze voor het scenario laag – hoog wordt de kans op vervuiling van de “gratis” stromen beperkt

Een nadeel van het scenario hoog - hoog is dat het risico op vervuiling van het PMD en GFT afval toeneemt. Met andere woorden het afval wordt in de verkeerde bak gegooid. Dit wordt zoveel als mogelijk ondervangen door te kiezen voor het scenario laag – hoog.

3 Inning variabele deel aanslag achteraf is eenvoudiger

Omdat vooraf niet duidelijk is hoe het aanbod van het huishoudelijk restafval er uit zal zien kan er gewerkt worden met een bevoorschotting of de aanslag van het variabele deel kan achteraf geïnd worden. Gezien de complexiteit van een systeem met bevoorschotting wordt er voorgesteld om het variabele achteraf te heffen.

5. Kanttekeningen

1 Het vastrecht wordt hoger

Voordeel voor de gemeente is dat we zekerder zijn van de inkomsten uit de afvalstoffenheffing. En daardoor een beperkter risico lopen. Nadeel is echter dat de inwoner minder kan sturen op zijn kosten rondom afval en reiniging. Toch wordt voorgesteld om hier voor te kiezen omdat bij de keuze voor een hoger variabel tarief de kans op vervuiling in de containers met “gratis” stromen groter wordt. Dit leidt mogelijk weer tot meer handhaving en meer kosten.

6. Advies

Financiën	Ja <input checked="" type="checkbox"/>	Nee <input type="checkbox"/>
<p>Het voorstel is in samenwerking met financiën tot stand gekomen. Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid van het taakveld afval, overeenkomstig de uitgangspunten van het college.</p> <p>De voorziening afval is relatief hoog te noemen ten opzichte van de jaarlijkse lasten. Daarbij komt dat het vastrecht met dit nieuwe tariefs-voorstel stijgt van € 88 naar € 110. Een groter deel van de kosten van het taakveld afval worden hierdoor gedekt door het vastrecht. Daardoor wordt het risico op tegenvallende inkomsten lager. Het is dan ook niet meer logisch een dergelijk grote voorziening aan te houden. Verlaging van de voorziening is alleen mogelijk door de reeds opgebouwde voorziening 'terug te geven' aan de inwoner, omdat dit een 'voorziening voor middelen van derden met gebonden bestemming' is.</p> <p>Voorgesteld wordt de voorziening in vier jaar af te bouwen naar 10% van de structurele lasten van het taakveld afval, ongeveer € 250.000. Dit betekent dat in de komende jaren € 1,1 miljoen terug gegeven kan worden aan de inwoner. Geadviseerd wordt het bedrag van € 1,1 miljoen in te zetten om een geleidelijke stijging van het vastrecht van € 88 naar € 110 in te voeren. Uitgaande van 14.000 aanslagen betekent dit dat in de komende jaren een 'korting' op het vastrecht kan worden doorgevoerd van:</p> <p>2019 € 32 2020 € 24 2021 € 16 2022 € 8</p> <p>Per huishouden wordt over een periode van 4 jaar € 80 'korting' gegeven op het vastrecht.</p> <p>Door deze geleidelijke invoering van de stijging van het vastrecht kunnen we na de evaluatie van het nieuwe afvalbeleid in 2020 (over het jaar 2019) eventueel de tarieven en de hoogte van de teruggave van de voorziening bijstellen.</p>		

Juridische Zaken	Ja <input type="checkbox"/>	Nee <input checked="" type="checkbox"/>
Niet van toepassing		
HRM	Ja <input type="checkbox"/>	Nee <input checked="" type="checkbox"/>
Niet van toepassing		
Communicatie	Ja <input type="checkbox"/>	Nee <input checked="" type="checkbox"/>
Niet van toepassing		
Derden	Ja <input type="checkbox"/>	Nee <input checked="" type="checkbox"/>
Niet van toepassing		

7. Uitvoering

Na vaststelling door de raad, worden de tarieven verwerkt in de Verordening reinigingsheffingen 2019 om vastgesteld te worden door de raad.

Over de nieuwe manier van ophalen en het opvangen van de mogelijke risico's gaan we in de komende periode met de inwoners communiceren en waar nodig kan eventueel gewerkt worden met een vorm van afvalcoaches. Als dit niet werkt dan kan er voor gekozen worden om extra te gaan handhaven.

8. Besloten behandelen

Niet van toepassing.

9. Bijlage(n)

1. Raadsvoorstel en besluit;
2. Raadsbesluit 26 september 2017 "Van Afval naar Grondstof, Kaders afval 2017 – 2020";
3. Presentatie 3 juli 2018.

Handtekening adviseur

.....
J.B. Soppe